

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning av anpassad
grundskola vid Munkhätteskolan
i Malmö kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Munkhätteskolan - anpassad grundskola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev, förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framtidsytande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Munkhätteskolan - anpassad grundskola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla sin uppföljning och analys av skolenhetens resultat för att kunna göra välgrundade bedömningar av undervisningens kvalitet.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, utveckla undervisningen så att alla elever får en undervisning som är varierad och anpassad efter

deras behov. I detta ingår att lärarna planerar för olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir variation och balans under hela lektionen samt att all personal använder individanpassade hjälpmedel i den omfattning som gynnar respektive elev och elevgrupp.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i låg utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, och utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla ett planerat arbete, i vilket även studie- och yrkesvägledarens kompetens bidrar, och som ger eleverna förutsättningar till ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge lärarna förutsättningar att utveckla sin bedömarkompetens genom att organisera för strukturerad och kontinuerlig samverkan i bedömningsfrågor.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla ett mer riktat stöd till rektorn och skolenheten. I detta ingår att stödja rektorn i arbetet med att långsiktigt gynna samverkan och kontakter med det omgivande samhället.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 18 maj 2026 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 22100 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens

diarienummer för granskningen (dnr SI 2025:5964) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 4, 5, 9–10 §§, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ och 11 kap. 2, 5, 6, 8, 13 §§ skollagen (2010:800).

Läroplan för anpassade grundskolan (Lgra22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn gör vissa bedömningar av undervisningens kvalitet, men bedömningarna grundar sig i en begränsad analys av verksamheten. Genom att bland annat ta del av lärarnas analys av kunskapsresultaten, ha en nära dialog med den biträdande rektorn och genom att regelbundet vara närvarande i korridorer och på lektioner, får rektorn en bild av elevernas progression och kunskapsresultat samt hur undervisningen genomförs. Rektorn har även påbörjat ett utvecklingsarbete gällande uppföljning av kunskapsresultat och progression, och resultatuppföljningen sker nu tre gånger per termin genom att lärarna gör bedömningar av elevernas kunskaper och progression i ett gemensamt dokument utifrån bedömnings- och betygskriterier. De analyserar gemensamt dessa resultat genom att de kopplar elevernas resultat till undervisningens kvalitet. Den biträdande rektorn leder därefter uppföljningen av resultatanalysen. Rektorn följer även upp tryggheten utifrån inkomna enkätresultat och får också en bild av

verksamheten genom information från vårdnadshavare, frånvaro och eventuella kränkingsanmälningar. Rektorn gör vidare vissa bedömningar av vilka styrkor och utvecklingsbehov, kopplat till främst undervisningen, som finns i verksamheten och fördelar utifrån analysen resurser. Rektorns bedömningar är dock i begränsad omfattning grundade i en fördjupad analys av verksamhetens behov. Visserligen har rektorn identifierat att majoriteten av eleverna når bedömningskriterierna, att flera elever når fördjupade kunskaper samt att gemensam undervisningsstruktur i syfte att skapa en tillgänglig lärmiljö och anpassning av lektionsupplägg är styrkor i verksamheten, men rektorn fördjupar inte analysen genom att exempelvis beakta eventuella skillnader mellan ämnen, ämnesområden, olika grupper eller kön eller genom att sätta resultaten i relation till verksamhetens förutsättningar, exempelvis kring lärarbehörighet. Rektorns analys utgår vidare främst från övergripande resultat för Munkhätteskolan, det vill säga sammantagna resultat från både grundskolan och den anpassade grundskolan, och synliggör därför i begränsad omfattning skolenhetens specifika och konkreta styrkor och utvecklingsområden. Det kan därmed finnas nödvändiga utvecklingsbehov på skolenheten som rektorn inte uppmärksammar. Innevarande läsår är exempelvis ett av innevarande läsårets utvecklingsområden *återkoppling*. Valet av detta åtagande är inte grundat i en analys av styrkor och svagheter inom skolenheten, utan utgår ifrån önskemål som framkommit när samtliga lärare på Munkhätteskolan lämnade önskemål kring läsårets åtagande. Som kompetensutvecklande insats håller förstelärarna inom grundskolan i utbildning kopplat till åtagandet, men denna insats har hittills inte varit anpassad efter målgruppen som lärarna inom anpassad skola arbetar med.

Ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar i vissa delar det pedagogiska arbetet med fokus på att lärmiljön ska vara tillgänglig och möjliggöra flexibilitet. Rektorn har bland annat skapat ett tydligt mötesschema med forum som ger möjlighet till diskussion kring hur lärarna skapar en tillgänglig lärmiljö. Den biträdande rektorn träffar även lärarna regelbundet i arbetslaget för att bland annat diskutera undervisningskvalitet. Härutöver är klassrummen funktionellt möblerade och bildstöd används frekvent. Rektorn är vidare medveten om att det finns en skillnad mellan lärare kopplat till hur undervisningen bedrivs och har därför sett till att lärare tagit del av en modul från SPSM kring att skapa lektionsupplägg utifrån styrdokumentet. Även nya lärare kommer framöver arbeta med delar av modulen. Utöver detta har dock få konkreta åtgärder satts in för att utveckla arbetet med att skapa en tillgänglig lärmiljö, exempelvis att regelbundet använda anpassade lärverktyg, planera för anpassade gemensamma aktiviteter på skolan eller att skapa en tillgänglig utemiljö med en skolgård som är anpassad så att utelek blir en integrerad del av lärmiljön. Rektorn organiserar utbildningen

på skolan så att den möjliggör flexibilitet utifrån elevers olika behov och förutsättningar. Organisationen möjliggör exempelvis att eleverna kan läsa en kombination av ämnen och ämnesområden, även om eleverna i dagsläget läser antingen ämnen eller ämnesområden. Det finns också möjlighet för eleverna att läsa ett ämne eller ämnen enligt grundskolans läroplan tillsammans med grundskoleklasser som undervisas i nära anslutning till den anpassade grundskolan. Rektorn tar till viss del tillvara personalens kompetens, men ser inte fullt ut till att all personal får den kompetensutveckling de behöver. Lärare och lärarassistenter fördelas på klasserna utifrån lärarnas och elevassistenternas erfarenheter och kompetens i relation till elevernas behov. Rektorn ser även till att undervisande lärare får den kompetensutveckling och det stöd som behövs, genom att exempelvis skolpsykologen finns tillgänglig för handledning kring bemötande och anpassningar för lärare och elevassistenter. Rektorn arbetar även för att lärare ska få möjlighet att ta del av huvudmannens satsning att låta lärare läsa till speciallärare

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla sin uppföljning och analys av skolenhetens resultat för att kunna göra välgrundade bedömningar av undervisningens kvalitet.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn visserligen följer upp kunskaps- och trygghetsresultaten på skolan, men gör ingen fördjupad analys genom att beakta exempelvis eventuella skillnader mellan ämnen, ämnesområden eller kön, eller genom att sätta resultaten i relation till verksamhetens förutsättningar. Det riskerar att medföra att de bedömningar som rektorn gör blir missvisande och att de förbättringsåtgärder som sätts in inte blir träffsäkra.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar arbetet med att systematisk följa upp och analysera verksamhetens resultat. I uppföljningen behöver relevanta underlag kring om syftet med utbildningen uppfylls samlas in. Rektorn kan med fördel utgå ifrån sin goda kännedom om enskilda elevers kunskaper och progression, men behöver även dra slutsatser utifrån grupp och organisation för att kunna synliggöra mönster över tid och göra jämförelser mellan olika ämnen och ämnesområden. Rektorn behöver också utveckla arbetet med att synliggöra hur undervisningen genomförs utifrån ett tillgänglighetsperspektiv och hur väl den fungerar genom exempelvis ta del av lärares planeringar,

genomföra strukturerade lektionsobservationer och ha samtal med eleverna. Resultaten behöver sedan sättas i relation till den undervisning som bedrivs och de förutsättningar som finns och bli en utgångspunkt i rektorns orsaksanalys. Analysen behöver sedan ligga till grund för konkreta och utvärderingsbara förbättringsåtgärder.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 11 kap. 2, 6 och 11 §§ skollagen.

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185).

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevassistenter, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Struktur

Undervisningen är i huvudsak strukturerad och bekant för eleverna, men det finns även undervisning där lärare inte aktivt arbetar med att skapa en tydlig struktur under hela lektionerna och syftet med arbetsmoment och lektioner tydliggörs sällan. Flera lärare använder en lektionsstruktur som omfattar rutiner för lektionsstart och bildstöd för skoldagen som helhet, och som anpassas utifrån aktuell elevgrupp. Exempelvis finns i samtliga klassrum, scheman med bildstöd uppsatta vid tavlan. Skoldagen startar med en gemensam samling med återkommande moment. Läraren går även igenom dagens olika lektioner. Vidare inleds majoriteten av lektionerna med att läraren, med hjälp av till exempel bildstöd, visar vad lektionen ska handla om. Undervisningen möjliggör ofta såväl individuellt arbete som samspel med andra elever och vuxna. Lärare går exempelvis ibland igenom moment gemensamt med alla elever och låter dem tillsammans komma fram till lösningar på problem. Däremot finns även undervisning som inte är strukturerad så att det finns ett logiskt flöde mellan olika uppgifter och arbetsmoment. Lektionernas olika moment saknar i dessa fall ett tydligt

sammanhang eftersom delarna inte hänger samman med den inledande beskrivningen av lektionen. Flera lektioner saknar även en tydlig avslutning. Även om flera lärare avslutar lektionerna genom att exempelvis fråga vad eleverna arbetat med under lektionen och berättar vad de ska göra nästa gång, meddelar andra lärare enbart att lektionen är slut. Vidare arbetar inte alla lärare aktivt med att tydliggöra syftet för eleverna. Vissa lärare berättar varför eleverna ska öva på ett visst moment eller förklarar hur de kan ha nytta av kunskapen i framtiden men andra stannar vid att berätta vad eleverna ska göra på lektionen.

Variation och stimulans

Även om undervisningen till delar består av olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir en variation som stimulerar elevernas lust att lära, är undervisningen i vissa delar inte anpassad så att den möter alla elevers behov. Flera lärare varierar regelbundet olika moment och arbetsuppgifter i relation till elevernas behov av förutsägbarhet. Eleverna får exempelvis på vissa lektioner arbeta såväl teoretiskt som praktiskt och lärare motiverar eleverna genom att låta dem stimuleras med alla sinnen. Lärarna varvar korta genomgångar, musik, film, rörelse, arbete i grupp och enskilt arbete för att skapa motivation. Flera lärare arbetar med upprepning för att stärka inläringen och för att öva moment i olika situationer. Vidare anpassar någon lärare undervisningen efter elevernas behov genom att elever, efter en gemensam genomgång, arbetar med olika uppgifter, har olika böcker med olika svårighetsgrad eller har möjlighet att utmana sig genom arbete i app på surfplattan. Eleverna erbjuds på vissa lektioner även olika typer av stöd efter behov, exempelvis text med bildstöd eller enbart text. De kan även svara på frågor med en hel mening eller klistra in en bild som svar. Flera lärare ger ett aktivt lärarstöd så att eleverna förstår vad de ska göra och kommer i gång med sitt skolarbete. Lärare ger exempelvis tydliga beskrivningar, förklaringar och instruktioner till begrepp och undervisningens innehåll, till exempel kring geometriska figurer eller olika tal. Lärare förklarar även saker på olika sätt och några lärare tar även tillvara lärandesituationer som ges i andra sammanhang än i undervisningen. Exempelvis används fruktstunder, förflyttningar, raster, luncher och toalettbesök ibland till ett lärande. Bildstöd och tidshjälpmedel används ofta, och det finns även, i viss mån, datorer och lärplattor till eleverna som stöd för lärandet. Vissa lärarassistenter använder härutöver kommunikationsknippor och några lärare låter eleverna prata utifrån samtalskartor. Dock framgår det att det finns en spridning bland lärarna kopplat till variation och anpassningar i undervisningen. Det finns exempelvis undervisning där det inte finns någon variation med hänsyn tagen till elevernas behov av förutsägbarhet. Vissa lärare planerar till exempel inte för undervisning under hela lektionspasset utan låter eleverna själva styra upplägg och innehåll under en stor del av lektionen utan

koppling till läroplan och syfte med lektionen. Det finns vidare undervisning där lärarna i begränsad omfattning använder sig av individanpassade hjälpmedel. Exempelvis används digitala kommunikationshjälpmedel och kommunikationsknippor i begränsad omfattning på lektionerna, och tecken som alternativ och kompletterande kommunikation, används främst för enstaka ord, trots att flertalet elever har utmaningar med kommunikationen. Främst är det elever som haft med sig individanpassade hjälpmedel från sin tidigare skola som använder digitala kommunikationsverktyg kontinuerligt.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, utveckla undervisningen så att alla elever får en undervisning som är varierad och anpassad efter deras behov. I detta ingår att lärarna planerar för olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir variation och balans under hela lektionen samt att all personal använder individanpassade hjälpmedel i den omfattning som gynnar respektive elev och elevgrupp.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att all undervisning inte är varierad och anpassad för eleverna så att eleverna stimuleras och utmanas utifrån sina förutsättningar. Det finns därmed en risk både för att alla elever inte kan tillgodogöra sig undervisningen och för att elever inte når så långt som möjligt utifrån sina egna förutsättningar.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar arbetet med att inventera vilka goda exempel det finns på hur olika lärare utformar undervisningen så att den både stödjer och stimulerar alla elever under hela lektionen. Rektorn kan sedan organisera lärarnas gemensamma lärande så att de får ta del av varandras metoder och eventuellt även auskultera på varandras lektioner. Det är viktigt att det gemensamma arbetet leder till att lärarna utvecklar metoder och sätt att anpassa undervisningen som de sedan provar och utvärderar. En anpassad undervisning omfattar såväl arbetssätt som innehåll och material som möter eleverna där de befinner sig i kunskapsutvecklingen, men samtidigt utmanar dem att utvecklas vidare. Elever med intellektuell funktionsnedsättning behöver få tid att utveckla nya kunskaper och kan behöva arbeta med välkända arbetsuppgifter under lång tid och med olika metoder, men utan att de får göra det för länge. Genom att arbeta systematiskt med att eleverna får visa sina kunskaper vid flera tillfällen och på olika sätt kan lärarna följa eleverna progression och se vad de har lärt sig

av undervisningen. Utifrån lärarnas bedömningar av elevernas kunskaper behöver lärarna sedan anpassa undervisningen. I arbetet med planering och genomförande av undervisningen behöver lärarna fundera över vilka hjälpmedel som ska användas både på grupp- och individnivå. Även hur och i vilka lärsituationer som hjälpmedel används utifrån aktuell elevgrupp behöver beaktas i arbetet.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

1 kap. 4–5 och 10 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§ och 11 kap. 2 § skollagen.

Lgra22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i låg utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, och utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevassistenter, elevhälsa och elever samt inkommen dokumentation.

Trygghet i sociala sammanhang

Personalen arbetar i vissa delar för att främja en trygg miljö för eleverna i olika undervisningssituationer på skolan, men i begränsad omfattning för att främja trygghet utanför den egna undervisningsgruppen. Tryggheten på skolenheten följs upp med hjälp av enkäter, kartläggning av frånvaro och kränkingsanmälningar samt sammanställningar av iakttagelser av personal. Enkäterna som elever svarar på är dock inte fullt ut anpassade till målgruppens behov av individanpassningar, exempelvis kopplat till frågeformuleringar och bildstöd. Även svarsfrekvensen är låg i enkäterna. Uppföljningen utmynnar inte heller i en analys av behov kopplat till trygghet i sociala sammanhang. Det trygghetsskapande arbetet som görs på skolan handlar i första hand om att hålla fast vid den gemensamma strukturen i undervisningen, etablera goda relationer mellan personal och elever på anpassad skola och möjliggöra för elever att möta elever som går i grundskolan i korridorer och matsal. Lärarna arbetar även aktivt med vägledningmaterialet *Stopp min kropp*. Arbetet på skolan syftar dock i

begränsad omfattning till att eleverna ska känna sig trygga i sociala sammanhang även utanför den egna undervisningsgruppen. Det finns få planerade gemensamma aktiviteter med syfte att integrera eleverna i anpassad skola i grundskolan, bortsett från att eleverna bjuds in till enstaka aktiviteter och olika firanden kring högtider. Mötena mellan elever sker främst spontant i korridorer och matsal. Det finns även en tendens till ett överbeskyddande beteende då exempelvis misstanke om kränkningar inte alltid anmäls.

Deltagande i samhällsliv

Det saknas en tydlig planering i arbetet med att ge alla eleverna förutsättningar för ett aktivt deltagande i samhällslivet genom hela sin skolgång. Visserligen genomförs flera aktiviteter, framför allt kopplat till närsamhällets kulturliv, men aktiviteterna styrs i begränsad omfattning av lärares gemensamma planering kopplat till utbildningens syfte utan utgång ofta från inbjudningar från olika kulturaktörer. Arbetet som bedrivs på skolan är även personbundet så till vida att det huvudsakligen är upp till den enskilda läraren att planera för vilka aktiviteter eleverna ska ta del av och att studie- och yrkesvägledarens kompetens inte används i arbetet. Aktiviteter som planeras och genomförs anpassas inte heller alltid så att alla elever kan delta efter sina behov och förutsättningar och elever inom anpassad skola ges inte information om att även de har möjlighet att delta aktivt i aktiviteterna. Det framgår vidare att utbildningen innehåller få inslag som syftar till att motverka att elevernas yrkesval begränsas utifrån föreställningar om kvinnligt och manligt, även om lärarna pratar i samband med yrkestema kring att eleverna inte ska begränsas utifrån könsnormer vid val av yrken. Även skolans arbete med att förbereda eleverna för att verka i en digitaliserad vardag begränsas då förväntningarna på att eleverna kommer kunna praktisera kunskaper i framtiden är låga.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla ett planerat arbete, i vilket även studie- och yrkesvägledarens kompetens bidrar, och som ger eleverna förutsättningar till ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att även om personalen i vissa delar bedriver ett planerat arbete där elever får konkreta erfarenheter av närsamhället, är arbetet beroende av vilken lärare eleverna har, och studie- och yrkesvägledarens kompetens används inte i arbetet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna, diskuterar vilka aktiviteter som ska genomföras och i vilka sammanhang som eleverna ska ges förutsättningar till delaktighet och få konkreta erfarenheter av arbets-, förenings- och kulturliv. Aktiviteterna behöver gynna tryggt deltagande i sociala sammanhang och samhällslivet och ta sikte på att ge eleverna viktiga byggstenar inför framtiden. Det krävs en tydlig och långsiktig planering för hur detta arbete ska bedrivas och där aktiviteterna genomförs på ett sådant sätt att eleverna upplever sig inkluderade. Aktiviteterna bör också utformas så att de bidrar till skolans arbete med läroplansmålen avseende digitalisering och jämställdhet. Eftersom en studie- och yrkesvägledare har särskild kunskap om förändringar i yrkeslivet, olika kompetenskrav och utbildningsvägar, spelar dennes medverkan en viktig roll i skolans arbete med att förbereda eleverna för ett aktivt och självständigt vuxenliv. Även om studie- och yrkesvägledaren själv inte leder aktiviteter behöver hans kompetens användas i planeringen av arbetet och vara ett stöd i genomförandet.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§, 3 kap. 3, 5 och 7 §§ och 11 kap. 2, 5, 11, 15–17, 19–23 §§ skollagen.

10 kap. 11 § skolförordningen.

Lgr22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg och 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevassistenter, elevhälsa och elever samt inkommen dokumentation.

Fortlöpande bedömning av elevernas kunskapsutveckling

Lärare bedömer fortlöpande elevernas kunskapsutveckling. Vissa lärare bedömer elevernas kunskaper genom exempelvis fotodokumentation och

genom att reflektera kring elevernas kunskaper efter varje enskilt moment tillsammans med elevassistenter och elever. Dessa lärare genomför sedan nödvändiga anpassningar av sin undervisning utifrån bedömningarna. Andra lärare gör bedömningar tillsammans med elevassistenter i samband med klassmötena varannan vecka. Exempelvis framgår det att om undervisningen inte ger önskad effekt så utvärderar lärare de insatser de gjort och funderar på om de kan presentera lektionsinnehållet på något annat sätt. Lärarna inhämtar information från elevassistenter om hur det går för olika elever, men detta görs främst muntligt genom att fänga varandra i stunden. Lärarna ges under innevarande läsårskompetensutveckling gällande framtidsytande återkoppling till elever. Detta är en insats som ges generellt för hela Munkhätteskolan.

Lärarnas samverkan i bedömningsarbetet

Det saknas en strukturerad samverkan för samtliga lärare på skolan kring bedömningsfrågor i syfte att utveckla lärarnas bedömarkompetens och främja likvärdighet i bedömningar och betyg. Det förekommer visserligen spontan samverkan och sambedömning mellan lärare, men arbetet är inte organiserat eller styrt av rektorn utan det är upp till de enskilda lärarna om och i vilken omfattning de samverkar kring bedömningsfrågor mellan lektioner. Det finns däremot tid avsatt till arbetslagsdiskussioner, och till samverkan med lärare i grundskolan, men denna tid är främst avsatt till gemensam planering och utveckling av undervisningen respektive frågor kring återkoppling i undervisningen. Vidare är möjligheterna för lärarna att, i sina diskussioner, landa i någon form gemensam förståelse och utveckla en trygghet i att göra likvärdiga bedömningar få. Lärarna har visserligen under förra läsåret haft ett kollegialt lärande kring material från Specialpedagogiska myndigheten med inslag av bedömningsfrågor, men den specifika kompetensutvecklingsinsatsen är nu avslutad. Diskussionerna vid resultatanalysen kretsar dessutom främst kring resultat och progression kopplat till undervisningens kvalitet, snarare än bedömningar kopplade till styrdokumentet, de nationella bedömningsstöden och värdeorden. Endast en lärare undervisar elever som läser ämnen och läraren har inte några andra ämneskolleger inom anpassad skola att samverka med. Inte heller har lärare inom ämnesområden, kolleger från andra anpassade skolor att diskutera bedömningar med eftersom lärarna detta läsår inte kommer delta i huvudmannens centrala träffar för anpassad skola utan i stället samverka med lärarna på Munkhätteskolans grundskola.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge lärarna förutsättningar att utveckla sin bedömarkompetens genom att organisera för strukturerad och kontinuerlig samverkan i bedömningsfrågor.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det saknas en strukturerad samverkan kring bedömningsfrågor med fokus på styrdokument, de nationella bedömningsstöden och värdeorden på skolenheten, som möjliggör för lärarna att utveckla sin bedömarkompetens avseende innebörden av kriterierna för bedömning och betygskriterierna.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar lärarnas samverkan kring bedömning och betygssättning så att lärarna återkommande ges möjlighet att gemensamt utveckla sin bedömarkompetens. Rektorn behöver se till att tid avsätts för samverkan och att tiden används till strukturerat arbete med att skapa samsyn kring tolkningar av styrdokument och gemensam förståelse för både betygskriterier, kriterier för bedömning av kunskaper samt bedömningsstöd. I diskussionerna behöver även lärare som undervisar berörda elever delta. Rektorn kan med fördel fortsätta det påbörjade samarbetet inom det systematiska kvalitetsarbetet med grundskolan för att inkludera lärare som undervisar elever som läser integrerat, men träffarna behöver i så fall ha ett tydligt fokus på att utveckla bedömarkompetensen kopplat till den specifika målgruppen. Rektorn kan även se till att lärare får samverka med lärare från andra anpassade skolor kring bedömningsfrågor.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a, 11–13, 18, 25, 29 (undantag finns i 2 kap. 11 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare) och 34–36 §§, 4 kap. 3 och 8 §§ och 11 kap. 2 och 5 §§ skollagen.

Lgra22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, - Skolans uppdrag och - Varje skolas utveckling, 2.2 Kunskaper, 2.5 Övergång och samverkan, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn och representanter för huvudmannen samt av inkommen dokumentation.

Självständig aktör, långsiktighet och systematik

Huvudmannen gör i vissa delar självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet och arbetar för att se till att det på skolenheten finns rätt förutsättningar och kompetens, men huvudmannens analys görs huvudsakligen på övergripande skolformsnivå. Huvudmannen har ett välfungerande system och rutiner för insamling av kunskapsresultat och resultat av elevernas upplevelse av trygghet samt av andra relevanta underlag för att kunna göra en egen bedömning av kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen använder sig av flera olika system för att samla in data kring exempelvis elevernas kunskapsresultat och progression och elevernas upplevda trygghet, och de samlar även in information från enkäter till elever och vårdnadshavare. Vidare finns flera olika forum för kunskapsutbyte och informationsinhämtning som rektorsmöten, kvalitetsdialoger och skolledarforum för anpassad skola. Huvudmannen gör härutöver verksamhetsbesök som bland annat innefattar ett antal korta lektionsbesök. Utifrån insamlad information kring exempelvis kunskapsresultat, kunskapsprogression, lärarbehörighet, lokaler, elevers närvaro, övergångar, upplevelse av trygghet och kränkingsanmälningar gör huvudmannen bedömningar kring hur verksamheten fungerar. Även om huvudmannen gör en bred uppföljning är de bedömningar som huvudmannen gör till viss del av mer generell karaktär eller omfattar alla huvudmannens verksamheter inom anpassad grundskola snarare än specifika bedömningar av den anpassade verksamheten på Munkhätteskolan. Huvudmannens huvudsakliga bedömning av verksamheten är exempelvis att den har goda resultat vad gäller såväl kunskaper och progression som trygghet. Huvudmannen har vidare identifierat att lärarbehörigheten är en utmaning för samtliga anpassade skolor samt att det systematiska kvalitetsarbetet behöver stärkas inom anpassad skola. Huvudmannen arbetar därför långsiktigt för att tillgången till rätt kompetens ska öka genom att möjliggöra för lärare att utbilda sig och få legitimation inriktad för att undervisa i anpassad skola. Huvudmannen stödjer med exempelvis tid, litteratur och resor. Det finns även kompetensutveckling för elevassistenter, och elevassistenternas uppdrag har setts över och förslag finns på gemensam introduktion och utbildningspaket mot yrkesgruppen. Huvudmannen har även skapat en tydligare struktur för uppföljning av resultat att anpassad skola lättare ska kunna synliggöra styrkor och svagheter i verksamheten och kunna ta större plats i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. För att ge skolan förutsättningar att kunna ge eleverna en god undervisning har huvudmannen vidare förlagt den anpassade skolan i lokaler som sedan tidigare var anpassade för elever med funktionshinder. Att den anpassade

skolan är integrerad på en skola där även elever i grundskolan går, utgår från ett medvetet val kopplat till att elever i anpassad skola inte ska begränsas i sina möjligheter till social gemenskap utanför den egna gruppen.

Behovsanpassat stöd till rektor och skolenhet

Huvudmannen ger till viss del rektorn ett anpassat stöd och underlättar samverkan och kontakter med närsamhället, men stödet är främst generellt och utgår ofta från huvudmannens övergripande analys av huvudmannens samtliga anpassade grundskolor. Huvudmannen utgör bollplank och kritisk vän till rektorn och har identifierat att rektorn behöver stöd i det systematiska kvalitetsarbetet och i att hantera att organisationen växer, vilket påverkar lokaler och den fysiska utemiljön. Huvudmannen ger även förutsättningar så att elever på anpassad grundskola kan interagera med andra elever genom att lokalerna är gemensamma med grundskolan och de ger skolan stöd i att ge elever simträning. Det finns vidare ett nätverk med polis och socialtjänst för att bland annat kunna ge skolor stöd vid olika utmaningar kopplat till brottslighet och utsatthet. Det finns härutöver gemensamma studiedagar för lärare, möjlighet till kompetensutveckling för lärare och elevassistenter samt olika forum och nätverk för samverkan, både för lärare och rektorer, i syfte att främja erfarenhetsutbyte och kollegialt lärande. Därtill finns en så kallad *kulturell allemansrätt* för att säkerställa att alla elever erbjuds ett likvärdigt utbud av kulturella aktiviteter i skolans regi. Även om flera insatser är relevanta, finns dock begränsat stöd till rektorn som är specifikt riktat utifrån skolenhetens behov. Exempelvis framkommer det att rektorn i begränsad omfattning får stöd för att gynna samverkan och kontakter med omgivande samhälle. Det stöd som ges idag är främst kopplat till kulturlivet och i mindre omfattning till förenings- och yrkesliv.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla ett mer riktat stöd till rektorn och skolenheten. I detta ingår att stödja rektorn i arbetet med att långsiktigt gynna samverkan och kontakter med det omgivande samhället.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen visserligen ger visst stöd till rektorn för att underlätta samverkan med omgivande samhälle, men att stödet är begränsat till att gynna kontakter med kulturliv och inte kopplat till andra delar av yrkes- och samhällslivet. Det är viktigt

att huvudmannen tar ansvar för att ge anpassat stöd till rektorn och skolenheten för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till.

Skolinspektionen rekommenderar att huvudmannen, utifrån uppföljning och analys av den specifika skolenhetens behov, utvecklar arbetet med att ge rektorn och skolenheten behovsanpassat stöd. Huvudmannen behöver, tillsammans med rektorn, diskutera vilket stöd som huvudmannen framöver behöver bidra med, utifrån behov gällande samverkan och att gynna kontakter med närsamhället. Skolan har ansvar för elevernas delaktighet i samhället och det behövs flera arenor för samverkan för att det ska bli ett framgångsrikt arbete och den enskilda skolan kan behöva de resurser och kontaktytor som en huvudman har för att nå längre i sitt arbete. Huvudmän som arbetar långsiktigt med att bygga relationer och nätverk för att det ska finnas en meningsfull fortsättning för eleverna under och efter utbildningen skapar också förutsättningar som ökar ungdomarnas delaktighet och möjligheter i samhället.

På Skolinspektionens vägnar

X Cecilia Halldén

Föredragande

Signerat av: Cecilia Halldén

X Johanna Oskarsson Abraha...

Beslutsfattare

Signerat av: Johanna Oskarsson Abrahamsson

I handläggningen av ärendet har även utredarna Sarah Bjertner Olsson och Anna Johansson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- sju lektionsobservationer.
- fyra gruppintervjuer med elever
- en gruppintervju med lärare
- en gruppintervju med elevassistenter
- en gruppintervju med skolans elevhälsa
- en intervju med rektorn
- en gruppintervju med representanter för huvudmannen
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och därmed fått möjlighet att yttra sig över innehållet.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett regelbundet och systematiskt arbete med att bedöma, analysera och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 16–17 september. En digital intervju genomfördes med rektorn den 19 september och med huvudmannens representanter den 14 september 2025. Besöket genomfördes av Cecilia Halldén och Sarah Bjertner Olsson.

Munkhätteskolan, anpassad grundskola i Malmö kommun, är sedan 2020 en del av Munkhätteskolan RO i Malmö kommun. På skolenheten går 34 elever från årskurs 1 till 7 fördelade på sju åldersblandade klasser. I en klass går elever som läser ämnen och i övriga klasser de elever som läser ämnesområden.